

Ushahidi platforme kao svedok vremena i građanskog aktivizma

Varvara Lazarević

Visoka tehnička škola strukovnih studija u Novom Sadu
Novi Sad, Vojvodina, Republika Srbija
varvara_ns@yahoo.com

Sažetak—U radu pod naslovom “Ushahidi platforme kao svedok vremena i građanskog aktivizma” biće objašnjeni termini građanskog aktivizma i građanskog novinarstva, kao osnov za analizu sve većeg broja veb sajtova nastalih na Ushahidi platformama. Kroz rad ću matodama analize sadržaja i komparativnom analizom pokušati da prikazem prednosti ovog tipa veb sajtova ne samo u informisanju i geografskom lociranju (mapiranju) svedočenja o ratnim dejstvima, primerima uličnog nasilja, preko prirodnih katastrofa (zemljotresa, požara, poplava, snežnih neprilika), pa do svedočenja o ugrožavanju osnovnih ljudskih prava ili saobraćajnih gužvi. Primer komunikacionog lanca gde veći broj ljudi informiše širu javnost kroz medij internet stranice (tipa Ushahidi) svakako je tema, koju u vremenu sve veće primene internet tehnologija, treba analizirati i pretpostaviti njihovu buduću primenu.

Ključne reči: građanski aktivizam, građansko novinarstvo, Ushahidi platforme.

I. UVOD

Jedno od osnovnih ljudskih prava jeste i sloboda informisanja. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima i Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, pored pomenutog, zakonski regulišu i ostala naša prava kao što su sloboda misli, izražavanja misli, kao i pravo na istinito, potpuno i blagovremeno informisanje. Kada neko od ovih prava nije zadovoljeno, posredstvom informacionih tehnologija, građani često sami nalaze načine da blagovremeno budu informisani. Ushahidi platforme jedan su od primera kojim se ovo pravo, ali i potreba građana, sve češće primenjuje. Samoinicijativno građansko organizovanje (kao element aktivizma), informisanje, ali i geografsko lociranje nekog događaja Ushahidi platform predstavlja kao dobar primer primene informacionih tehnologija kao primera svedočenja o našem vremenu.

II. USHAHIDI PLATFORME KAO PRIMER GRAĐANSKOG AKTIVIZMA

A. Građanski aktivizam

Građanskim aktivizmom podiže se svest građana o nekim važnim temama, kao i proširuje njihovo znanje o mogućnosti učešća u društvenim pitanjima i aktivno učestvovanje u donošenju važnih odluka.

Pored informisanja o građanskim pravima i podizanja svesti, građanski aktivizam često se ogleda i u raznim kampanjama (marketinškim, političkim, ...) kako bi se stvorio ili podigao publicitet, dok se socijalnim aktivizmom utiče na promene uslova života (najčešće buđenjem saosećanja za pojedince ili marginalizovane grupe) [1]

Pojedinac ili grupa svojim delovanjem tada nastoje da promene postojeću društvenu stvarnost i poboljšaju je. Tako danas postoji ekološki aktivizam, feministički aktivizam, mirovni aktivizam, itd. [1]

B. Građansko novinarstvo

Primeri „građanskog novinarstva“ sve češće se mogu primetiti u savremenim medijima. Nove tehnologije i njihova dostupnost daju priliku svakom građaninu da informaciju koju smatra sa bitnu i važnu, plasira u javnost. Neke od ovih tema koje građani-novinari uspevaju da otvore, zabeleže mogu postati i neke od važnih tema društva.

Razvoj „građanskog novinarstva“ uslovljen je razvojem informaciono-komunikacionih sistema i sve veće dostupnosti novih medija, globalnom komunikacijom i gubitkom komunikacionog suvereniteta država. Glas građana postaje javna informacija već ako je upućena putem četovanja, izražavanja stavova na internet formunima, ili objavljivanjem mišljenja na blogovima i socijalnim mrežama. U formi, tzv. „građanskog novinarstva“ građanin postaje lice koje istovremeno i prima i šalje informacije. [2]

U pomenutom načinu informisanja, dosadašnja publika dobija glavnu ulogu i prikuplja informacije, izveštava, analizira i širi informacije dalje. Posredstvom društvenih medija sadržaji se mogu plasirati u bilo koje doba dana ili noći, putem mobilnog telefona sa kamerom, bežičnog interneta, tableta, laptopa, ... sa lica mesta. Nedostaci ovakvog izveštavanja su širenje lažnih informacija, podizanje panike, nepoštovanje drugih ljudi, ... [2]

Miroljub Radojković u izdanju „Sloboda izražavanja na Internetu“ u tekstu „Građansko novinarstvo: Novi oblik komunikacije ili nov globalni rizik“ navodi i pet važnih

*Na savetima i sugestijama zahvaljujem se Nemanji Avramoviću, Cloud Horizon, Beograd

činjenica o fenomenu „građanskog novinarstva“. Kao prvo treba napomenuti da građanin od potrošača i primaoca informacija postaje korisnik koji stvara informacije, odnosno proizvođač vesti. Druga činjenica koja je za ovakvu aktivnost jeste važna je da građani, bez obzira na nivo i obim predhodnog znanja nisu novinari, te ne poseduju odgovarajuće obrazovanje za posao novinara, što upućuje i na sledeću (treću) važnu činjenicu da bez pomenutog korpusa znanja i zanimanja, građani nisu obavezni da poštuju pravila novinarske etike. Shodno tome i samostalnom delovanju i radu van strukovnog okruženja i institucije, kao četvrta važna činjenica ističe se da građanin-novinar ne podleže ni uticajima redakcije, uređivačkih stavova i koncepta plasiranja informacija. Međutim, ono najvažnije, i kao peto, navodi se činjenica koju prosleđivanjem informacija „građanskog novinarstva“ zloupotrebljavaju zvanični mediji – jeste činjenica da akteri građanskog novinarstva ne odgovaraju za svoj rad ni po zakonima ni po drugim propisima. [2]

„Natali Fenton (2012: 124) kaže da su društvene mreže oborile barijere između tradicionalne javne i privatne sfere u procesu javnog komuniciranja, omogućivši običnim korisnicima da steknu publicitet kako na lokalnom i nacionalnom tako i na globalnom nivou, odnosno da potencijalno postanu akteri globalnog komuniciranja.“[3]

Dobre strane građanskog novinarstva jeste brzina i mogućnost plasiranja informacija kojom su u prednosti ispred zvaničnih medija, dok je s druge strane i niz pitanja kojima se pod gestom slobode širenja informacija, često može raspravljati o istinitosti sadržaja, o primanju pogrešnih instrukcija, o nanošenju štete „senzitivnoj publici“, ali i o ugrožavanju privatnosti drugih, ugrožavanju njihovih ljudskih prava, ali i postojanju rizika od kršenja zaštite intelektualne svojine. [2]

U cilju kvalitetnijeg informisanja i angažovanja građana sve češće se koriste pogodnosti informacionih tehnologija.

Brzina i sve veća dostupnost informacija neke su od prednosti koje su pogodovale za nastavak brojnih grupa na socijalnim mrežama, web sajtova ali i web platformi koje za cilj imaju građanski aktivizam. Neke od veb platformi koriste se kao sredstva za objavljivanje informacija i pozivanje građana na akciju (reakciju), dok pojedine služe kao mesto na kome će građani objaviti informacije, po njima, važne za okolinu. [4]

Jedan od primera ovog vida građanskog informisanja jesu i Ushahidi platforme.

C. Šta su Ushahidi platforme?

Ushahidi platforma nastala je 2008. godine, kada je grupa blogera i developera volonterski razvila ovu veb platformu kako bi mapirali nasilje za vreme političkih sukoba nakon predsedničkih izbora u Keniji. Ova platforma je napravljena i postavljena na Internet u roku od nekoliko dana. Međunarodni mediji, ali i izvori iz vlade, kao i nevladine organizacije, novinari i blogeri korišćeni su za verifikaciju svedočenja

očevidaca. Ubrzo je ovo postalo mesto na kome su se jednostavno i brzo sakupljale informacije koje su dolazile iz više kanala: SMS, e-mail, Twitter i web. Ova platforma je brzo stekla aktuelnost i poverenje građana i počela je da se primenjuje u različite svrhe širom Afrike. [5]

Danas poznata softverska kompanija “Ushahidi Inc” nastavila je da razvija svoj najpoznatiji projekat za prikupljanje informacija, vizualizaciju i interaktivne mape.

Sama reč “Ushahidi” na Svahili jeziku znači "svedočenja" ili "svedok", te se i sama suština ove veb platforme može razumeti kao potvrde svedoka nekih događaja, objavljivanje i povezivanje informacije (“svedočenja”) sa Google Maps kartom. Danas je termin “Ushahidi” široko rasprostranjen i povezuje se sa društvenim aktivizmom i javnom odgovornosću, te ga često nazivaju i modelom za "aktivističko mapiranje".

Ushahidi u sebi povezuje društveni aktivizam, građansko novinarstvo i geoprostorne informacije. Građani tokom svakodnevnih aktivnosti, a posebno u toku neke vanredne (akcidentne) situacije mogu pristupiti nekoj od Ushahidi platformi putem svog mobilnog telefona ili nekog od svojih naloga na internetu (e-mail, Twitter, ...). Pojedinaac tom prilikom prisustvuje nekom događaju i istovremeno stvara vremensku i geoprostornu arhivu tog događaja.

Slika 1. Shema načina funkcionisanja Ushahidi platformi

Element mapiranja informacija jedan je od glavnih elemenata popularnosti i sve veće primene Ushahidi platformi. Mapiranje podataka, postaje jedan od važnih elemenata vizualizacije informacija. Sve češće, ova mogućnost nalazi primenu u građanskom sektoru i organizacijama građanskog društva u predstavljanju geografske distribucije njihovih aktivnosti ili potreba i problema čijim rešavanjem se bave.

Interaktivne mape omogućavaju i građanskim organizacijama i korisnicima njihovih usluga bolju koordinaciju aktivnosti, time što i sami korisnici kao i udruženja i organizacije mogu na datoj mapi uneti lokaciju na kojoj je potrebna intervencija.

III. PRIMENA USHAHIDI PLATFORMI

Početna on-line platforma razvijena je u veliki softverski paket koji se danas koristi u više sličnih projekata širom sveta, za praćenje izbora, posledica elementarnih nepogoda, nasilja na ulicama milionskih gradova, ali i mapiranje akcija različitih

društvenih organizacija. Ushahidi platforma je open source softver razvijen i poboljšana, i nalazi se kao slobodan na internet mreži, kao takav može se koristiti za više sličnih projekata širom sveta.

Ubrzo nakon prve upotrebe u Keniji, Ushahidi softver je korišćen za izradu sličnog sajtu kojim su se pratili primeri imigranatskog nasilja u Južnoj Africi. Od maja 2008. godine Softver se koristio za mapiranje nasilja u istočnom Kongu. Početkom novembra 2008. godine Ushahidi se koristi u Keniji, Malaviju, Ugandi i Zambiji. Kasnije se Ushahidi koristi za posmatranje izbora u Meksiku i Indiji, ali i u drugim projektima kao što je Al Jazeera prikupljala izjave svedoka tokom rata u Gazi 2008/2009. godine.

Tokom krize izazvane zemljotresom na Haitiju, došlo je do saradnje Ushahidi-ja i The Fletcher School of Law and Diplomacy na Tafts univerzitetu, UN OCHA/Kolumbiji i Međunarodne mreže za mapiranje kriza. Ova veb platforma, Ushahidi Haiti, veoma brzo je postala aktuelna, te je za svega nekoliko sati nakon zemljotresa, zabeleženo oko 40.000 izveštaja i "posvedočeno" o skoro 4.000 različitih događaja. [6]

Primena Ushahidi platforme svega nekoliko meseci nakon zemljotresa na Haitiju, korišćena je i za vreme zemljotresa u Čileu 2010. godine. Patrick Meier je pokrenuo Ushahidi-Chile u roku od nekoliko sati od prvog zemljotresa. [6]

Iste godine, krajem aprila prilikom eksplozije naftne platforme Deepwater horizon u blizini Luizijane, nastala je najveća naftna mrlja u istoriji naftne industrije. Tu informaciju je prenela Louisiana Bucket Brigade (LABB) čime su započeli mapiranje zahvaćenog područja. Javnost su informisali korišćenjem Ushahidi platforme, što je prva primena platforme Ushahidi u jednoj humanitarnoj katastrofi u Sjedinjenim Američkim Državama. [6]

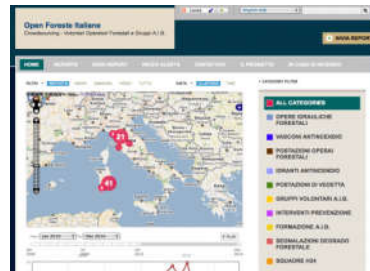

Slika 2. Slika sajta Luisiana Bucket Brigade

Ova veb stranica nastavila je sa radom, i tako beležila izjave očevidaca, objavljujući njihove fotografije i dokumentuju o uticaju petrohemijskog zagađenja na ljudsko zdravlje i životnu sredinu. Svoje statuse i izveštaje slali su građani sa više gradova Luizijane Od 2010. LABB je prikupio preko 14.000 izveštaja, i to ovaj čini jednim od najboljih primera primene Ushahidi platforme.

Još jedna od primena Ushahidi platformi na teritoriji SAD jeste i podatak da je za vreme zimskih oluja, poznati Washington Post i veb kompanija PICnet kreirala platformu koja je putem mapiranja beležila informacije o lokacijama blokiranih puteva i druge važne informacije za tu akcidentnu situaciju.

Primena Ushahidi platformi širi se i na teritoriju evrope te se za ovu veb platformu odlučuju i prvi italijanski Crowdmapping Open Foreste Italiane kako bi sakupili podatke i sačinili kartu za sprečavanje i upravljanje šumskim požarima.

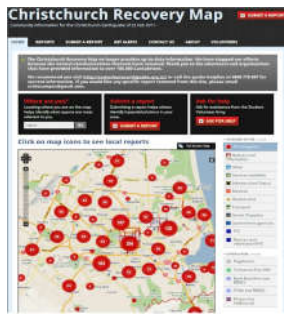

Slika 3. Slika sajta Open Foreste Italiane

Specifičnost korišćenja ove platforme za OpenForeste je specifična iz nekoliko razloga. Platforma je prvi put korišćena u cilju prevencije, tj. pre nastanka krize, odnosno vanrednog stanja. Platforma je korišćena samo za prikupljanje podataka i stvaranja mapa, i kao mesto na kome se građani mogu informisati. Osnovni cilj u ovom primeru Ushahidi platforme je podizanje svesti građana o eventualnom nastanku vanredne situacije i načinu reagovanja prilikom nastanka pomenutih situacija. Druga primena ove iste platforme jeste i upotreba putem socijalnih mreža vezano za prohodnost puteva u Italiji. Narednih nekoliko godina Ushahidi platforma korišćena je od strane lokalnih kancelarija za civilnu zaštitu kako bi se imao uvid u prohodnost lokalnih i regionalnih (privatnih i državnih) puteva. [6]

Osim u Italiji, Ushahidi je korišćen i u Rusiji. Prilikom velikih požara koji su krajem 2010. godine zahvatili teritoriju Rusije, putem ove aplikacije beležene su lokacije kojima je potrebno dostaviti pomoć i tako je formirana "mapu pomoći" koja je kasnije korišćena i za objavljivanje informacija gde se mogu javiti dobrovoljni radnici i za koje poslove. [6]

Početkom 2011. godine nakon zemljotresa u mestu Christchurch na Novom Zelandu, koristeći Ushahidi, na mreži je pokrenut sajt Christchurch Recovery Map. Sajt je počeo sa radom manje od 24 sata nakon zemljotresa. i nudio je uslugu mapiranja lokacija sa posledicama zemljotresa, potrebnim uslugama: kao što su hrana, voda, gorivo, bankomati, i medicinska nega. Građani su informacije mogli javljati putem svojih naloga na socijalnoj mreži Twitter (koristeći haš tag #eknz), SMS porukama, ali i e-mailom. Sajt je osnovala grupa veb profesionalaca, a za njegovo održavanje kasnije su se brinuli volonteri. [6]

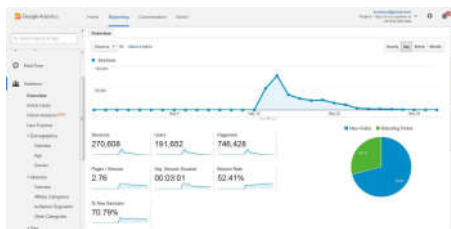

Slika 4. Slika Christchurch Recovery Map

Ushahidi platforme korišćene su i od strane Kancelarije UN za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) tokom njihovih aktivnosti u Libiji, ali i građani Indije za prikupljanje i objavljivanje izveštaja o raznim oblastima života, kao što su građanskih problema, primeri kriminala i korupcije. Sajt TelecomMap.com koristio je Ushahidi na kartama 3G kvaliteta. O kriznim situacijama nastalih tokom poplava u Australiji i SAD takođe su korišćene Ushahidi mape. [6]

Na teritoriji Balkana i bivšim jugoslovenskim državama takođe je korišćena Ushahidi platforma. Tokom realizacije Transparency Watch projekta, na teritoriji Makedonije, Ushahidi platforma korišćena je za praćenje korupcije i prijavljivanje slučajeva u Republici Makedoniji. Pod radnim nazivom "Prijavi Korupciju" sto je bio zajednički projekat Transparency International-a i Centra za međunarodne odnose, građanima je bilo omogućeno da prijave slučajeve korupcije slanjem SMS poruke, slanjem e-maila, koristeći veb formular, ili heštegom #korupcijaMK na Twitteru ili klasičnim izveštavanje putem telefonskog poziva. Tokom 2012. godine Al Jazeera Balkans koristila je Ushahidi za mapiranje kriznih situacija izazvanih snežnim padavinama na teritoriji Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore i Makedonije. [7]

Još jedan od dobrih primera primene Ushahidi platforme jeste i sajt poplave.rs. Samoorganizovana grupa volontera uspeła je da preko web platforme pruži veliki broj informacija tokom prvih dana poplava koje su zahvatile mesta u slivovima reka Sava i Dunav. Sajt je pokrenut 16. maja 2014. godine i tokom čitavog dana sajt je bio izuzetno posećen zbog blagovremenih informacija. Važno je napomenuti da su čak i Vojska Srbije i Gorska služba spasavanja pratile ovaj sajt kako bi došle do važnih podataka sa terena. Tog dana sajt je zabeležio milionsku posetu i pokazao važnost Interneta i deljenja podataka. [8]

Slika 5. Slika Google Analytics poplave.rs

Sajt poplave.rs, koji je ažurno objavljivao proverene informacije sa društvenih mreža. Informacije koje su objavljivane na sajtu su predhodno filtrirane, kako bi se javnosti objavile pravovremene ali i proverene informacije u trenutku krize. Sajt je funkcionisao prema sistemu da grupa IT profesionalaca prvo podigne platformu koja se bazira na interaktivnoj mapi. Građani su imali priliku da prijave krizne tačke i objave apel za pomoć. Kako je do operatera dolazio veliki broj infomacija na društvenim mrežama pokrenut je i sajt info.poplave.rs, gde su se na nekoliko minuta objavljivale novosti, koje su stizale od korisnika društvenih mreža, informacije su prvo proveravane pa tek po proveru postavljane na web stranicu. Tokom vanredne situacije brzina dobijanja informacije je veoma važna te je to bio pogodan momenat da se karakteristike Interneta kao najbržeg medija iskoriste u ovom trenutku. Mnogim građanima su socijalne mreže i pomenuti sajt omogućili da se povežu, pronađu potrebnu pomoć, porodicu, smeštaj, ali i da dobiju korisne i značajne informacije. Kasnije je sajt korišćen i za organizaciju volontera i pomoć na terenu. [9]

IV MOGUĆNOST PRIMENE USHAHIDI PLATFORMI

Jedna od prednosti Ushahidi platforme jeste velika pokrivenost, brzina objavljivanja izveštaja i njihova geografska lociranost. Ova prednost ubrzo je našla svoju primenu u periodu monitoringa prilikom izbora. Tako veliki broj volontera ima priliku slanja svojih izveštaja o samom glasanju, ali i o eventualnim incidentima na glasačkim mestima. Da bi se ovako prikupljene informacije kvalitetno i verodostojno objavljivale, potreban je veliki broj obučениh operatera koji će moći da procene pristigle izveštaje i dozvole njihovo objavljivanje na mreži.

Kao i u dosadašnjim primerima, najveća korist Ushahidi platformi uočena je za vreme i nakon krizne, odnosno vanredne situacije. Putem SMS poruka, e-meila, Twitter-a ili pojedinačnih aplikacija mogu se u realnom vremenu plasirati informacije koje izveštavaju o događaju ili eventualnom žrtvama. Pogodnošću da se plasirane informacije povežu sa mapom lokacije na kojoj se dešava krizna situacija jedna je od prednosti koja ovaj alat mapiranja i vizualizacije postavlja Ushahidi platforme na prva mesta po aktuelnosti. Važan segment rada Ushahidi platformi jeste dokumentovanje nastalih promena u realnom vremenu i mogućnost vizualizacije i mapiranje nastalih promena.

Važan segment rada i korišćenja Ushahidi platformi jeste i javno zagovaranje i briga o ljudskim pravima. Sajtovi bazirani na ovom vidu aplikacija mogu anonimno prikupljati podatke i izveštaje građana. Građani mogu izraziti svoje mišljenje o nekom događaju tako što će poslati SMS poruku ili informaciju poslati e-meilom, čime će javnost informisati o događaju koji se neposredno dogodio. Podaci koji se objavljuju direktno se povezuju sa geografskom lokacijom što pruža mogućnosti daljih analiza.

Drugi segment analize eventualnih slabosti u korišćenju Ushahidi web platformi jeste način dostavljanja informacija. Kako građani svoja svedočenja dostavljaju najčešće e-meilom, treba razmotriti i načine dostavljanja informacija u kriznim ili vanrednim situacijama kada često nema pristupa Internetu. U tim situacijama zabeležen je najveći broj svedočenja upravo sa socijalne mreže Twitter. Administrator tada podešava oznaku (hashtag) koju će pratiti na Twitteru, i potom beležiti svaki tweet. Kao i u predhodnim slučajevima dalje se informacije prosleđuju moderatorima na dalju kontrolu i objavljivanje.

Postoje primeri gde se informacije putem SMS-a ili MMS-a mogu dostaviti i objaviti na Internetu. Korišćenjem aplikacije FrontlineSMS ili Clickatell SMS operatera ovaj "problem" je prevaziđen. [13]

Slika 7. Slika načina funkcionisanja aplikacije FrontlineSMS

Osnovna funkcija Ushahidi platforme je da pruži informacije i to što više njih, geografski ih locira i objavi na sajtu kao što preciznije mapirane. Problem može nastati u kriznim situacijama kad institucije koje su zadužene za upravljanje krizom, nemaju kapacitet da sakupe sve relevantne informacije u kratkom vremenskom roku. Tada se kao jedan od izvora informisanja može da koristiti i Ushahidi. U ovakvim situacijama treba biti posebno oprezan, jer je izuzetna pažnja usmerena na podatke objavljene na sajtu, te je na administratorima i moderatorima velika odgovornost koji pristigli podatak će objaviti a koji ne. Stoga se Ushahidi web sajtovi trebaju razmatrati kao dodatni izvor informacija.

VI ZAKLJUČAK

U radu pod naslovom "Ushahidi platforme kao svedok vremena i građanskog aktivizma" pokušala sam da objasnim načine primene Ushahidi platformi u različitim segmentima našeg života. Kako je u početku ovaj tip veb platformi bio korišćen pre svega kao platforma otvorenog koda namenjena za upravljanje u kriznim situacijama, tako je primena danas šira i pogodna za korišćenje u gotovo svim svakodnevnim situacijama. Pogodnost koja je građanima dodeljena sve većom primenom informacionih tehnologija analizirana je kroz prizmu bezbednosti, tj. istinitosti informisanja kada veći broj ljudi informiše širu javnost kroz medij internet stranice. [14] Ovim radom sam nastojala da ukážem na pogodnosti, ali i slabosti korišćenja ovog tipa informisanja putem Ushahidi platformi.

LITERATURA

- [1] Duncan Green, *How Change Happens*, Citizen Activism and Civil Society, Published to Oxford Scholarship Online, ISBN-13: 9780198785392, October 2016, DOI:10.1093/acprof:oso/9780198785392.001.0001
- [2] Radojković, M. (2010): *Građansko novinarstvo: Novi oblik komunikacije ili nov globalni rizik*, Sloboda izražavanja na Internetu, Centar za razvoj Interneta, Beograd
- [3] Radojković, M., Stojković, B. Vranješ, A. (2015): *Međunarodno komuniciranje u informacionom društvu*, Klio, RTS Beograd
- [4] Fulya Sen A., (2015): *Communication and human rights*, Social and Behavioral Sciences 174 2813 – 2817
- [5] Mićo Tatalović, *Da li je sledeći Ajnštajn u Africi?* Elementi: časopis za promociju nauke, br. 1, leto 2015, ISSN 2406-3002, Beograd
- [6] www.ushahidi.com
- [7] Kurečić P.: *Društvena odgovornost i društveni mediji: problematika prikaza sadržaja o poplavama u slavonskoj 2014. g.*, VI nacionalna konferencija DOP-u, Zagreb, 2014
- [8] www.poplave.rs
- [9] <http://mondo.rs/a694425/Mob-IT/Vesti/Posle-poplave.rs-nastaje-PoplavoPedija.html>
- [10] Lazarević V. (2016): *Ograničenje slobode širenja informacija*, Master rad, Fakultet političkih nauka, Beograd
- [11] Kornić, D. (1999): *Etika informisanja*, Klio, Beograd
- [12] Alvin Dej, L. (2008): *Etika u medijima, primeri i kontradikcije*, Medija centar, Čigoja, Beograd
- [13] Maletić, V., Dakić, J. (2012): *Internet, socijalne mreže i ljudska prava*, Infoteh, Jahorina, Vol. 11
- [14] Radojković, M., Stojković, B. (2004): *Informaciono komunikacioni sistemi*, Klio, Beograd

ABSTRACT

The paper, entitled "Ushahidi platform as a witness of time and civil activism" will be explained in terms of civil activism and citizen journalism, as a basis for analyzing the growing number of Web sites created on Ushahidi platform. Through the work through the method of content analysis and comparative analysis, I try to show the advantages of this type of Web sites, not only in informing and geographical locating (mapping) testimony about war activities, examples of street violence, through natural disasters (earthquakes, fires, floods, snow trouble) to the testimony of breach of basic human rights or traffic jams. An example of the communication chain where more people to inform the general public through the medium of internet sites (such as Ushahidi) certainly is a topic that in time of increasing application of Internet technology, should be analyzed and assume their future implementation. Keywords: civic activism, citizen journalism, the Ushahidi platform.

USHAHIDI PLATFORM AS A WITNESS OF TIME AND CIVIL ACTIVISM

Varvara Lazarević